

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/83/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6918200704
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6918200704.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: Waldland, s.r.o., IČO: 36 312 746, so sídlom v Jesenskom 499, právne zastúpeného JUDr. Viktória Hellenbart, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Lučenci, Martina Rázusa 146/23, proti žalovanému: Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, Bratislava, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nehnuteľností, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 10C/4/2018-775 zo dňa 18.08.2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v prvom, druhom, treťom a piatom výroku **potvrdzuje.**
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo štvrtom výroku **mení tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového konania.**
- III. Žiaden z účastníkov **ne má** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného k nehnuteľnostiam, vedeným Okresným úradom Rimavská Sobota, katastrálny odbor, okres Rimavská Sobota, v katastrálnom území Y., Obci Y. zapísaným na liste vlastníctva číslo XXX
- KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 581 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 66035 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 693 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 3461 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 990 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 86726 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 10989 m2 trvalý trávny porast,
- na liste vlastníctva číslo XXX
- KKN parcela číslo XXX/X o výmere 4128 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 318 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/XX o výmere 16 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 3905 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 508 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 56151 m2 orná pôda,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 1127 m2 ostatná plocha,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 81380 m2 trvalý trávny porast,
 - KKN parcela číslo XXX/X o výmere 21976 m2 orná pôda,

- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 7952 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 490 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 7556 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 19029 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 69883 m2 trvalý trávny porast,
- na liste vlastníctva číslo XXX
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 7524 m2 ostatná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 28233 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 612 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 8432 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 24508 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 29305 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 165 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 11 m2 trvalý trávny porast,
- na liste vlastníctva číslo XXX
- CKN parcela číslo XX/X o výmere 668 m2 ostatná plocha,
 - CKN parcela číslo XX/X o výmere 594 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 5978 m2 záhrada,
 - CKN parcela číslo XXX o výmere 756 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1834 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 524 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 273 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 271 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 56412 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 2085 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 769 m2 ostatná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 14221 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 615 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 367 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 1199 m2 vodná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 28 m2 vodná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 400 m2 vodná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 3409 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1521 m2 orná pôda,
- na liste vlastníctva číslo XXX
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 52184 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1146 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 152 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 2604 m2 orná pôda,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1831 m2 ostatná plocha,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 4712 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 4472 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 553 m2 trvalý trávny porast,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 5426 m2 zastavaná plocha a nádvorie,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 1551 m2 zastavaná plocha a nádvorie (prvý výrok), podielové spoluvlastníctvo vyporiadal tak, že všetky nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu (druhý výrok), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 60.051,38 Eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (tretí výrok), žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % (štvrtý výrok) a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť znalcovi Ing. Rastislavovi Ďurbisovi doplatok na znalečnom v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške doplatku na znalečnom (piaty výrok).
- 1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa svojím konečným návrhom (zmena pripustená uznesením č.k. 10C/4/2018-729 zo dňa 13.08.2020) domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedeným na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX a XXX v katastrálnom území Y. okrem tam uvedených lesných pozemkov, keďže konanie ohľadom nich bolo okresným súdom pre späťvzatie zastavené uznesením č.k.10C/4/2018-726 zo dňa 13.08.2020. Žalobca uviedol, že je ich väčšinovým spoluvlastníkom, na zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva so žalovaným sa dohodnúť nevie, preto navrhol zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a prikázanie

všetkých nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva; je podnikateľským subjektom, vykonávajúcim na predmetných nehnuteľnostiach poľnohospodársku činnosť a prikázaním nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva by sa utvorili vhodné pozemkové pomery na jeho hospodárenie na týchto pozemkoch. Žalobca navrhol do konania pribrať znalcov na ocenenie nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania a bol ochotný zaplatiť preddavok na trovy takéhoto dôkazu. Súhlasil v prípade prikázania nehnuteľnosti do jeho výlučného vlastníctva uložiť mu povinnosť zaplatiť žalovanému vyporiadací podiel, určený znaleckým posudkom.

1.2 Žalovaný nesúhlasil s navrhovaným spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam po zrušení spoluvlastníctva a navrhol kombinovaný spôsob vyporiadania, teda prikázanie jednotlivých parciel jednému alebo druhému spoluvlastníkovi, resp. ich reálnu deľbu. Voči podaným znaleckým posudkom na ocenenie nehnuteľností nemal námietky, avšak nesúhlasil s výškou náhrady, ktorú by mu v prípade úspechu mal zaplatiť žalobca na vyrovnanie. Na výzvu súdu nepredložil konkrétny návrh na vyporiadanie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam reálnou deľbou a následne z dôvodu hospodárnosti konania na znaleckom dokazovaní ani nezotrval, ani žiadnymi inými dôkaznými prostriedkami nepreukázal, žeby pozemky, ktoré sú predmetom konania, boli reálne deliteľné tak, aby vznikli nehnuteľnosti funkčné a dobre využiteľné so zabezpečením riadneho prístupu z akejkoľvek pozemnej komunikácie.

1.3 Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie konštatoval skutkový stav, že žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXX so spoluvlastníckym podielom 4/6 v pomere k celku; žalovaný je spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 2/6 v pomere k celku, pričom ide o

- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 581 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 93,36 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 66035 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 13.953,19 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 693 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 146,43 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 3461 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 95,17 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 990 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 29,66 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 86726 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 2.454,34 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 10989 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 327,10 Eur.

1.3.1 Žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXX so spoluvlastníckym podielom v pomere 5/6 k celku; žalovaný je spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1/6 v pomere k celku, pričom ide o

- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 4128 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 79,32 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X. o výmere 318 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 6,11 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 16 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 0,27 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 3905 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 292,28 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 508 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 51,99 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 56151 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 3584,30 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1127 m² ostatná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 123,97 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 81380 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1.345,48 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 21976 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1705,33 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 7952 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 560,21 Eur,

- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 490 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 8,10 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 7556 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 51,50 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 19029 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 322,54 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 69883 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1256,72 Eur,
- 1.3.2 Žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXX so spoluvlastníckym podielom 5/6 v pomere k celku; žalovaný je spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1/6 v pomere k celku, pričom ide o
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 7524 m2 ostatná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1.015,74 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 28233 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 2734,83 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 612 m2 zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 67,32 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 8432 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 69,70 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 24508 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 324,32 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 29305 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 230,04 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 165 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 3,- Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 11 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 0,19 Eur,
- 1.3.3 Žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXX so spoluvlastníckym podielom 5/6 v pomere k celku; žalovaný je spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1/6 v pomere k celku, pričom ide o
- CKN parcela číslo XX/X o výmere 668 m2 ostatná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 175,90 Eur,
 - CKN parcela číslo XX/X o výmere 594 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 156,42 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 5978 m2 záhrada, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 2.769,80 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX o výmere 756 m2 zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 480,06 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1834 m2 trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 32,03 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 524 m2 zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 332,74 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 273 m2 zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 71,89 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 271 m2 zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 71,36 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 56412 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je P 9468,75 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 2085 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 134,23 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 769 m2 ostatná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 202,50 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 14221 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1831,42 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/X o výmere 615 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 57,19 Eur,
 - CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 367 m2 orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 43,01 Eur,

- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 1199 m² vodná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 283,76 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 28 m² vodná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 6,62 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 400 m² vodná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 94,66 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 3409 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 348,96 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1521 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 155,69 Eur,

1.3.4 Žalobca je spoluvlastníkom nehnuteľností, vedených na LV č. XXX so spoluvlastníckym podielom 5/6 v pomere k celku; žalovaný je spoluvlastníkom uvedených nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 1/6 v pomere k celku, pričom ide o

- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 52184 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 6.548,21 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1146 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 143,80 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 152 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 19,07 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 2604 m² orná pôda, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 326,75 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 1831 m² ostatná plocha, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 201,41 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 4712 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 84,26 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 4472 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 79,97 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/X o výmere 553 m² trvalý trávny porast, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 9,88 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 5426 m² zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 3.879,57 Eur,
- CKN parcela číslo XXX/XX o výmere 1551 m² zastavaná plocha a nádvorie, hodnota podielu žalovaného podľa znaleckého posudku je 1.108,96 Eur.

1.4 Okresný súd konštatoval, že strany sporu sa nevedia dohodnúť na spôsobe vyporiadania pozemkov v prípade zrušenia podielového spoluvlastníctva k nim. Z potvrdenia Obce Y. zo dňa 16.10.2017 vyplýva, že žalobca podniká v poľnohospodárskej prvovýrobe v Obci Y. viac ako 3 roky a zároveň platí za uvedenú činnosť dane. Na návrh strán sporu do konania pribral znalcov na vyčíslenie hodnoty nehnuteľností.

1.5 Opierajúc sa o §142 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“) uzavrel, že účelom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je nové konštituovanie hmotnoprávných vzťahov, odvíjajúcich sa od spoločnej veci a vyporiadanie doterajších vzťahov. Rozhodnutím súdu podľa §142 OZ sa zakladajú nové hmotnoprávne vzťahy, preto ide o rozhodnutie konštitutívnej povahy. Okrem zistenia okruhu spoluvlastníkov a výšky ich podielov podstatnými otázkami, ktorými sa súd musí zaoberať, je otázka spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva, pri dodržaní zákonom stanovenej postupnosti spôsobov vyporiadania. Vzťah medzi zrušením spoluvlastníctva dohodou spoluvlastníkov a rozhodnutím súdu vychádza z uprednostnenia dohody spoluvlastníkov; ak nedôjde ku dohode z akýchkoľvek dôvodov, nastupuje spôsob vyporiadania súdom, ktorého význam spočíva aj v tom, že garantuje zrušenie spoluvlastníctva tam, kde jeho ďalšie fungovanie objektívne nie je možné. Konanie o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva je vždy návrhové a osobou oprávnenou podať návrh je výlučne spoluvlastník, bez ohľadu na veľkosť jeho spoluvlastníckeho podielu. Občiansky zákonník taxatívne vymedzuje možné spôsoby vyporiadania podielového spoluvlastníctva: a) reálne rozdelenie veci, b) prikázanie veci jednému (alebo viacerým) spoluvlastníkom za náhradu a c) predaj veci a rozdelenie výťažku medzi spoluvlastníkmi podľa ich podielov.

1.6 V predmetnom spore, keďže k zrušeniu a vyporiadaniu spoluvlastníctva dohodou nedošlo, okresný súd považoval žalobu za podanú dôvodne v zmysle zásady, že nikto nesmie byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom zväzku, nezistiac dôvody hodné osobitného zreteľa na zamietnutie žaloby.

1.7 Po zrušení podielového spoluvlastníctva, skúmajúc možné spôsoby vyporiadania spoluvlastníctva podľa zákona okresný súd konštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by reálne rozdelenie pozemkov bolo dobre možné a účelné. Hoci žalovaný tvrdil, že by do úvahy pripadalo reálne rozdelenie

pozemkov, na preukázanie tohto svojho tvrdenia žiadne dôkazy nenavrhol vykonať. Súd prvej inštancie mal za to, že pri reálnom rozdelení nejde iba o faktické rozdelenie pozemku podľa veľkosti podielu jednotlivých spoluvlastníkov, ale musí ísť o rozdelenie technicky vykonateľné a odôvodnené funkčným opodstatnením takéhoto rozdelenia, pričom významné je aj hľadisko finančnej nákladnosti rozdelenia. V danom prípade mal okresný súd za to, že žalovaný nepreukázal, že by bolo dobre možné reálne rozdelenie predmetných pozemkov vzhľadom na ich polohu a umiestnenie medzi inými nehnuteľnosťami so zabezpečením náležitého prístupu z akejkoľvek miestnej cestnej komunikácie. Rozdelením by došlo k ich znehodnoteniu a oddelené časti by nemohli slúžiť stanovenému účelu. Okrem toho reálne rozdelenie pozemkov by si vyžadovalo vypracovanie geometrického plánu a žiaden z účastníkov, predovšetkým žalovaný, ktorý takéto vyporiadanie navrhoval, vypracovanie takéhoto plánu nenavrhol a ani nežiadal vypracovať. S takýmto delením by navyše boli spojené ďalšie zvýšené náklady za samotný geometrický plán ako aj následné reálne vytýčenie pozemkov v prírode a ich prípadné oplotenie či akékoľvek iné ohradenie, pričom žalovaný neuviedol, že by takéto náklady spojené s reálnou delbou nehnuteľností bol ochotný znášať.

1.8 Preto súd prvej inštancie pristúpil k vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva druhým spôsobom - prikázaním vecí jednému (alebo viacerým) spoluvlastníkom za náhradu. V danom prípade zistil ako najvhodnejšie riešenie prikázanie vecí do výlučného vlastníctva žalobcu, ktorý má o tieto nehnuteľnosti záujem a aj ich reálne užíva. Okresný súd zvažoval tri kritériá, a to veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie vecí a prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. S prihliadnutím na ďalšie zásady - napr. na to, kto a akou mierou sa pričínil o nadobudnutie spoločnej veci, kto ju zveľaďoval, a pod. - mal za to, že je dôvodné prikázať sporné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobcu, ktorý s prikázaním súhlasí - keďže sám to v žalobe žiada - je solventný na vyplatenie vyporiadacieho podielu, je výrazne väčšinovým spoluvlastníkom, z hľadiska hospodárenia je pre neho účelné tieto nehnuteľnosti, ktoré užíva, aj v celosti vlastniť, pretože ako subjekt, vykonávajúci poľnohospodársku činnosť, tým vytvorí vhodné podmienky na vykonávanie ucelenej poľnohospodárskej činnosti na nich.

1.9 Okresný súd po prikázaní nehnuteľnosti žalobcovi rozhodoval aj o výške primeranej náhrady pre žalovaného. Vychádzal zo súdnej praxe, podľa ktorej primeraná náhrada za nehnuteľnosť je jej všeobecná cena v danom mieste v dobe rozhodovania s tým, že túto náhradu súd určí zodpovedajúcim podielom z ceny celej veci, nie cenou, za ktorú by bolo možné predať spoluvlastnícky podiel. Pri určení primeranej náhrady za vyporiadavaný podiel súd prvej inštancie vychádzal z hodnoty, zistenej na základe znaleckých posudkov, voči ktorým ani jedna zo strán sporu nemala námietky. Určil preto, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému na náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel sumu 60.051,38 Eur a vzhľadom na značnú výšku tejto náhrady ju umožnil žalovanému zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Výška náhrady za jednotlivé nehnuteľnosti bola žalobcom podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom uvedená a zdôvodnená v jeho písomnom podaní zo dňa 25.07.2020, zohľadňujúc aj všetky zmeny, ktoré nastali pri niektorých parcelách. Okresný súd si jednotlivé sumy ako aj vzniknuté zmeny v parcelách matematickými prepočtami podľa listov vlastníctva a tam uvedených výmer a podľa znaleckých posudkov dôkladne preveril a pri svojom rozhodovaní z nich vychádzal ako z údajov správnych a žalovaným nerozporovaných.

1.10 Ohľadom lesných pozemkov bola uzatvorená medzi žalobcom a pôvodným žalovaným 2/ - Slovenská republika - Lesy SR, š.p. - dohoda o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva, preto žalobca v tejto časti zobral žalobu späť a konanie bolo zastavené.

1.11 O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa §255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) a úspešnému žalobcovi priznal od neúspešného žalovaného plnú náhradu trov konania.

1.12 Neúspešnému žalovanému uložil aj povinnosť zaplatiť znalcovi Ing. Rastislavovi Ďurbisovi doplatok na znalečnom ako zvyšok neuhradeného znalečného, ktoré nebolo kryté preddavkom.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný v zmysle §355 ods. 1 C.s.p. s poukazom na §365 ods. 1 písm. a), b), f), h) C.s.p. proti všetkým výrokom, pretože neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 Z hľadiska naplnenia odvolacieho dôvodu - nesplnenia podmienok konania - poukázal na vadu procesnej podmienky na strane žalovaného vo vzťahu k označeniu žalovaného a spôsobilosti žalovaného byť zástupcom žalovaného v časti parcel CKN XXX/XX, XXXX a XXX/X (správne má byť

XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX - poznámka odvolacieho súdu), druh pozemkov vodná plocha. Uznesením zo dňa 13.08.2020 súd zastavil konanie voči žalovanému 2/, čo je Slovenská republika, Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik. V konaní žalovaný poukázal na nesprávne označenie žalovaného s tým, že ako strana sporu nemôže byť označená Slovenská republika dvakrát, keď nemôže tvoriť procesné spoločenstvo strán sama so sebou, má byť označená len ako žalovaná (NS SR 5Cdo/107/2014 zo dňa 13.04.2016), nie ako žalovaný 1/ a žalovaný 2/. S touto skutočnosťou sa súd nevysporiadal, naopak neakceptoval návrh žalovaného na postup v zmysle §166 ods. 2 C.s.p. z dôvodu hospodárnosti konania vylúčiť vec v časti lesných pozemkov na samostatné konanie. Žalovaný takéto konanie súdu vníma tak, že súd konal so Slovenskou republikou ako jedným subjektom, ale v konaní ju označil ako dvoch žalovaných z dôvodu dvoch správcov k pozemkom, ktoré sú predmetom sporu. Okresný súd vo vzťahu k parcelám CKN XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX, všetky druh pozemku vodná plocha neskúmal, kto je správcom za žalovaného a či predmetné parcely sú v správe SPF alebo iného štátneho orgánu. Podľa snímok mapy sa jedná o kanál, ktorý nepatrí do poľnohospodárskeho pôdneho fondu a nepatrí do správy SPF, preto nie je označenie žalovaného v súlade s §135 ods. 1 C.s.p. a súd ex offo v zmysle §161 ods. 1C.s.p. neskúmal procesné podmienky zástupcu žalovaného.

2.2 Ďalej odvolateľ namietol, že odôvodnenie rozsudku neobsahuje náležitosti, vyžadované §220 ods. 2 C.s.p.. Odôvodnenie rozsudku považuje žalovaný za nepresvedčivé, pretože okresný súd neuviedol, čoho sa žalovaný domáhal a v odôvodnení vychádzal iba z konečného návrhu žalobcu zo dňa 25.07.2020, pričom konanie trvá od 20.02.2018 a v priebehu konania došlo k viacerým zmenám žaloby z dôvodov na strane žalobcu. Okresný súd neuviedol, že v časti návrhu konanie bolo zastavené, a to uznesením zo dňa 13.08.2020, čo v konečnom dôsledku má vplyv aj na posudzovanie úspechu v konaní. Priebeh konania, uvedený v odôvodnení, žalovaný považuje za značne skreslený. Z odôvodnenia nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s námietkami žalovaného, najmä vo vzťahu k účelnosti využitia jednotlivých parciel možnosti prikázania jednotlivých parciel do vlastníctva žalovaného s námietkami k neurčitosti žalobného návrhu až do podania žalobcu o zmene žaloby zo dňa 25.07.2020 s námietkami v dĺžke navrhovanej lehoty plnenia primeranej náhrady, s námietkami k trovám konania a v neposlednom rade s námietkou, že rozsudok v čase vyhlásenia nevychádzal z platných údajov katastra, keďže ku dňu vyhlásenia rozsudku 18.08.2020 nebol známy údaj o právoplatnom rozhodnutí o povolení vkladu, a teda preukázané vlastníctvo žalobcu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom konania.

2.3 Po zmene žaloby podaním zo dňa 25.08.2020 bolo predmetom konania 58 parciel s rôznou výmerou, rôznymi spoluvlastníckymi podielmi žalobcu a žalovaného, rôznymi druhmi pozemku, ktoré netvorili funkčný celok a ich účel využitia bol rôzny. Z odôvodnenia rozsudku však nie je preskúmateľné ako sa súd pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva vysporiadal s odlišnosťou jednotlivých parciel a či ich posudzovali jednotlivo a dospel u všetkých parciel ku zhodným zisteniam, alebo ich posudzoval a vnímal ako celok, čo je vzhľadom na odlišnosť jednotlivých pozemkov neprijateľné. Za riadne odôvodnené nepovažuje žalovaný ani odôvodnenie výroku o trovách konania a výroku o znalečnom a nie je zrejmé, z akého dôvodu považoval okresný súd žalobcu za plne úspešného v konaní. Mal za to, že bolo porušené právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia a tým bol naplnený odvolací dôvod v zmysle §365 ods. 1 písm. b) C.s.p.. Takýto postup súdu je aj v rozpore s princípom právnej istoty podľa článku 2 ods. 2, 3 C.s.p..

2.4 Okresný súd v bode 4 rozsudku konštatuje spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného s odvolaním sa na listy vlastníctva a znalecké posudky, ktoré však nekorešpondovali so stavom - údajmi v katastri nehnuteľností - v čase vydania rozsudku, keďže žalobca do skončenia dokazovania nepredložil žiadny dôkaz, ktorý by svedčil o jeho tvrdenom vlastníckom práve. Nie je zrejmé, z akých listov vlastníctva okresný súd pri odôvodnení rozhodnutia vychádzal. Žalovaný mal k dispozícii listy vlastníctva č. XXX, XXX, XXX, k.ú. Y., na ktorých bola vyznačená plomba. Žalobca na pojednávaní zo dňa 18.08.2020 nevyvrátil tvrdenie žalovaného, že ku dňu 18.08.2020 nemala ani jedna zo strán k dispozícii právoplatné rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva žalobcu.

2.5 Okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s vykonanými dôkazmi vo vzťahu k účelnému využitiu veci a primeranosti náhrady, ako to vyžaduje §142 ods. 1 OZ a nedostatočne sa vysporiadal s námietkami žalovaného vo vzťahu k možnému rozdeleniu veci. Okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak vo všeobecnosti ku všetkým parcelám, ktoré sú predmetom sporu konštatuje, že nebolo preukázané dobre možné rozdelenie veci, ani by to nebolo účelné. Pokiaľ súd konštatuje, že delením za pomoci geometrického plánu by boli spojené ďalšie zvýšené náklady za geometrický plán a prípadné oplotenie, či iné ohradenie, nie je zrejmé, na základe čoho považuje náklady za geometrický plán zvýšené. Náklady spojené s rozdelením veci by boli pre žalobcu nižšie, ako výplata primeranej náhrady 60.051,38 Eur.

2.6 Okresný súd uvádza, že z potvrdenia Obce Y. vyplýva, že žalobca podniká v poľnohospodárskej výrobe. Okresný súd sa nevysporiadal s postavením žalovaného - štátu a s postavením správcu pozemkov, ktoré patria do poľnohospodárskeho pôdneho fondu v súlade so zákonom č. 307/1992 Zb. a zákonnými možnosťami SPF, z ktorých vyplýva účel využitia sporných pozemkov. Strany sporu, vrátane spoluvlastníkov majú v konaní rovné postavenie a skutočnosť, že súd nezhodnotil účel využitia pozemkov z hľadiska ich využitia v zmysle zákonných úprav, dospel ku nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázal na §34 ods. 2, 3 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadanie pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, ako aj na §2 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, z ktorých vyplýva, že účel využitia sporných pozemkov by bol po reálnej delbe daný jednak na poľnohospodárske využitie ako doteraz a žalovaný môže daný pozemok využiť pri poskytovaní náhradných pozemkov pri vyporiadaní reštitučných nárokov k poľnohospodárskemu majetku. V súčasnosti z dôvodu ochrany hodnoty pôdy a pôdy ako takej vo vlastníctve SR v správe žalovaného, sa na základe rozhodnutia štatutárov Slovenského pozemkového fondu v spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky prevádzajú pozemky, nachádzajúce sa v extravilánoch obcí iba v obmedzenom a nevyhnutnom režime, keďže tieto budú prioritne určené v prípade pozemkov Slovenskej republiky - SPF pre plnenie reštitučných nárokov, a teda zo strany žalobcu odmietané rozdelenie spoločných pozemkov považuje žalovaný za najvhodnejšie bez toho, aby to išlo na úkor jedného, či druhého spoluvlastníka.

2.7 Žalovaný v podaní zo dňa 25.04.2019 odôvodnil možnosť rozdelenia veci, poukázal na veľkosť spoluvlastníckeho podielu žalovaného v správe SPF (64.729,35 m²) a poukázal na jednotlivé parcely s návrhom na rozdelenie. Zároveň žalovaný predložil snímky ortofotomapy, ktoré preukazujú polohu a reálnu možnosť a vhodnosť rozdelenia. Okresný súd sa nevysporiadal a nesprávne vyhodnotil, že spoluvlastnícke podiely sú v súčasnosti prenajaté spoločnostiam Agroban, s.r.o. a Agrosinter, s.r.o., a teda sú v užívaní inými subjektami ako žalobcom. Zotrval na tom, že pozemok je z pohľadu práva vecou deliteľnou, t.j. vecou, ktorá sa dá rozdeliť na viacero častí. Podmienkou tohto delenia je, aby si vec, ktorá vznikne po rozdelení, zachovala svoju podstatu (účel, ktorý plnila pred rozdelením). Účel veci, ktorá sa delí, sa musí zhodovať s účelom veci, ktorá vznikla rozdelením. Žalovaný skutočnosť, že pozemky sú deliteľné, považuje za preukázanú s poukazom na jeho podanie zo dňa 25.04.2019 a ortofotomapy jednotlivých parciel. Lesné pozemky boli taktiež v priebehu konania rozdelené medzi žalobcu a žalovaného. Okresný súd nesprávne právne posúdil možnosti rozdelenia jednotlivých pozemkov a účelnosť využitia pozemkov.

2.8 Okresný súd v bode 2 rozsudku konštatuje, že na základe späťvzatia zastavil konanie v časti lesných pozemkov, a teda námietky žalovaného ohľadom zavkladovania dohody medzi žalobcom a Slovenskou republikou - Lesy SR sú irelevantné. Konanie bolo síce zastavené uznesením zo dňa 13.08.2020, ktoré však ku dňu vyhlásenia rozsudku, t.j. k 18.08.2020 nenadobudlo právoplatnosť, teda neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku, ktorý bol vydaný predčasne, pred právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania.

2.9 Neobstojí podľa žalovaného ani lehota 30 dní na vyplatenie primeranej náhrady žalobcovi; táto lehota nie je v rozsudku riadne odôvodnená a žalobca predĺženie tejto lehoty konkrétne neodôvodnil. Výška náhrady bola známa žalobcovi v dostatočnom časovom predstihu, rozsah predmetu žaloby koncipoval samotný žalobca. Výška náhrady nie je značná v porovnaní s rozsahom pozemkov, ktoré žalobcovi boli rozsudkom prikázané do vlastníctva, preto žalovaný nevzhladol žiadny dôvod na určenie dlhšej lehoty v zmysle §232 ods. 3 C.s.p., t.j. 3 dni.

2.10 Odvolateľ nesúhlasil ani s výrokom o náhrade trov konania s poukazom na úspech v spore. Okresný súd úspešnosť v spore odvíjal od žalobného návrhu, ktorému vyhovel bez zohľadnenia povahy sporu. Takéto právne posúdenie nepovažoval žalovaný za správne a nekorešponduje so zisteným stavom. Priznanie trov konania žalobcovi je vzhľadom na charakter sporu spoluvlastníkov nespravodlivé. Postoj žalobcu, kedy v časti pozemkov v správe Lesov SR uzavrel dohodu o rozdelení a v časti pozemkov v správe SPF odmietol akékoľvek návrhy na rozdelenie pozemku, nezobral okresný súd do úvahy. Poukázal na to, že rozhodnutie vo veci je rozhodnutím v záujme všetkých spoluvlastníkov. Okresný súd nie je viazaný žalobným návrhom a vzhľadom na charakter sporu žiadna zo strán nemá v konaní plný úspech, resp. každá zo strán má rovnaký úspech, keďže v zásade každému z podielových spoluvlastníkov pripadne buď podiel na veci alebo primeraná náhrada. Za správny považuje právny názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici č.k. 17Co/247/2012 zo dňa 27.03.2013.

2.11 Rovnako nesúhlasil s povinnosťou žalovaného nahradiť znalečné. Žalobca si nesplnil povinnosť špecifikovať žalobný návrh, vrátane určitosť návrhu na zaplatenie primeranej náhrady a znášanie znalečného výlučne jednou zo strán, t.j. žalovaným; preto považuje za nespravodlivé uloženie povinnosti

nahradiť trovy znalečného a má za to, že ich má znášať žalobca, ktorý v prípade, že by tento dôkaz nenavrhol, tak by žalobný návrh zostal neurčitý.

2.12 Žalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť a žalovaného zaviazat' na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie žalovaného smeruje k neprimeranému odôalovaniu rozhodnutia o právne pomerne jednoduchej otázke zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, kde žalobca je väčšinovým spoluvlastníkom 5/6 a 4/6; žalobca prvýkrát požiadal žalovaného o odpredaj jeho spoluvlastníckych podielov listom zo dňa 29.04.2013 podľa §3 ods. 1 písm. a) Nariadenia vlády č. 238/2010 Z.z..

3.1 Zdôraznil, že žalobca je ideálnym podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností so Slovenskou republikou, zapísaným na listoch vlastníctva, ktoré sú uvedené vo výrokovej časti rozsudku i v jeho odôvodnení. V súlade s tým podal žalobca aj žalobu a za zástupcu štátu označil v konaní Slovenský pozemkový fond v súlade s ustanovením §34 zákona č. 330/1991 Zb.. V záhlaví napadnutého rozsudku okresného súdu je ako žalovaný označená Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, preto námietka žalovaného, že v konaní nemôže byť označená Slovenská republika dvakrát, nie je dôvodná vo vzťahu k vecnej správnosti napadnutého rozsudku. Slovenská republika ako subjekt konania je a môže byť len jedna. Opakovaným označením subjektu, ktorý je len jeden, nemôže nastať procesná situácia, že tento subjekt sa stane dvoma stranami v konaní. Subjekt, ktorý je objektívne len jeden, sa nerozmnoží len preto, lebo je viackrát označený. V takomto prípade sa môže jednať len o viacnásobné označenie toho istého subjektu ako sporovej strany. Pokiaľ súd prvej inštancie v priebehu konania označoval ako sporovú stranu Slovenskú republiku dvakrát, raz zastúpenú ako správcom Slovenským pozemkovým fondom a raz správcom Lesy Slovenskej republiky, š.p., nie je možné dospieť k záveru, že konal s dvomi sporovými stranami na strane žalovaného, ale konal len s dvoma zástupcami jednej sporovej strany, a to práve na návrh tejto sporovej strany, ktorá poukázala na to, ako sú rozdelené kompetencie správcov majetku štátu. Takto vedené konanie nie je konaním, ktoré by trpelo procesnou vadou, majúcou za následok porušenie procesných práv Slovenskej republiky a porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Okresný súd v priebehu konania svojím procesným postupom umožnil Slovenskej republike plnú realizáciu jej procesných práv.

3.2 Nesúhlasil s námietkou žalovaného, že súd nevyhovел jeho návrhu na vylúčenie spoločných nehnuteľností s kultúrou lesný pozemok na samostatné konanie; ani toto nespôsobilo porušenie procesných práv Slovenskej republiky. V čase vynesenia rozsudku neboli predmetom konania a rozhodnutia nehnuteľnosti s kultúrou les, pretože uznesenie súdu zo dňa 13.08.2020, ktorým súd konanie o týchto nehnuteľnostiach na základe čiastočného späťvzatia žaloby zo strany žalobcu zastavil, bolo v deň vynesenia rozsudku právoplatné, pretože bolo sporovým stranám doručené a nebolo proti nemu prípustné odvolanie. Poukázal na §145 ods. 2 C.s.p. ohľadom čiastočného späťvzatia žaloby. Procesný postup, ktorý zvolil okresný súd, možno považovať za správny a nemá za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces a nie je ani inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Keďže žalovaný namieta, že žalovaným môže byť len Slovenská republika, súčasne protirečí svojej námietke, že v čase vydania rozhodnutia nebolo právoplatné uznesenie o zastavení konania voči účastníkovi Slovenská republika, zastúpená Lesy Slovenskej republiky, š.p.. Porušením procesných práv žalovaného nie je ani to, že parcely CKN č. XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX majú kultúru vodná plocha a súd o nich rozhodol v konaní proti Slovenskej republike, zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom. SPF v priebehu celého konania nevzniesol ani jednu námietku, ani pripomienku k tomu, že nie je oprávnený sa vyjadriť k predmetu sporu vo vzťahu k týmto trom parcelám. Až v odvolaní uvádza, že súd neskúmal, kto je správcom tohto majetku za Slovenskú republiku. Možnosť konať za Slovenskú republiku aj vo vzťahu k týmto pozemkom nevylučujú ustanovenia §34 zákona č. 330/1991 Zb.. Zo znaleckého posudku č. 6/2020, vyhotoveného znalcom Ing. Ďurbisom vyplýva, že sa jedná o koryto miestneho potoka, ktoré je spoluvlastníctvom žalobcu v podiele 5/6. Nejedná sa o stavbu, slúžiacu vodnému hospodárstvu alebo s tým súvisiacu. Je vecou Slovenskej republiky ako žalovaného, aby za svojho zástupcu navrhla a riadne označila ten subjekt, ktorý je oprávnený sa k predmetu konania vyjadrovať. Je povinnosťou štátu konať v súlade so zákonom, hájiť svoje záujmy riadne a s odbornou starostlivosťou. To, koho si sporová strana označí za zástupcu v konaní, je vecou tejto sporovej strany, nie súdu ani žalobcu. Súd môže odmietnuť konať so zástupcom, ktorého si strana navrhne, u ktorého nie sú splnené zákonné podmienky na to, aby v konaní vystupoval ako zástupca sporovej strany. Takúto pochybnosť ku Slovenskému pozemkovému fondu vo vzťahu k predmetu konania súd nemal a SPF okrem námietky voči lesným pozemkom túto skutočnosť neuvádzal.

3.3 Všeobecná hodnota podielu žalovaného u parcel CKN č. XXX/XX, XXX/XX a XXX/XX je podľa posudku Ing. Ďurbisa 385,05 Eur; takáto hodnota veci by mala byť podľa názoru žalovaného jedným z dôvodov zrušenia rozsudku, ktorý sa týka predmetu sporu v hodnote 312.300,- Eur.

3.4 Žalovaný vo svojom odvolaní ďalej namieta, že žalobca do skončenia dokazovania nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by svedčil o jeho vlastníkom práve a nie je zrejmé, z akých listov vlastníctva okresný súd pri odôvodňovaní rozhodnutia vychádzal; tu žalobca odkázal na to, že vo výroku rozhodnutia sú uvedené konkrétne listy vlastníctva a nehnuteľnosti, ktoré sa potom uvádzajú aj v odôvodnení rozhodnutia, u ktorých je nesporné a bolo nesporné aj v čase vynesenia rozsudku, že sú spoluvlastníctvom žalobcu a žalovaného. Ďalej k tejto svojej námietke žalovaný uvádza, že mal k dispozícii len LV č. XXX, XXX a XXX pre k.ú. Y., na ktorých bola vyznačená plomba; tu žalobca zdôraznil, že po čiastočnom späťvzati žaloby ohľadne nehnuteľností s kultúrou les nezostali predmetom konania všetky nehnuteľnosti na LV č. XXX, XXX a XXX; plomba na liste vlastníctva sa týkala zápisu do katastra nehnuteľností dohody medzi Slovenskou republikou, zastúpenou Lesmi Slovenskej republiky, š.p. a žalobcom, a netýkala sa parcel, ktoré ako predmet sporu sú uvedené vo výroku rozsudku.

3.5 Žalobca nesúhlasil ani s námietkou žalovaného, že okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s vykonanými dôkazmi ohľadne účelného využitia veci, primeranosti náhrady a jeho námietkami vo vzťahu k možnému rozdeleniu veci, čo sa premietlo aj do nedostatočného odôvodnenia rozsudku, ktorý neobsahuje zákonné náležitosti. Žalobca tvrdí, že rozdelenie spoločných nehnuteľností nie je možné, ich kultúra, výmera, poloha a prístupnosť je taká rôznorodá, že nemožno spravodlivo odčleniť 1/6-inu alebo 2/6-inu z každej nehnuteľnosti, ktorá je spoločnou vecou tak, aby sa neohrozilo účelné využitie pozemkov. V rámci mimosúdnych rokovaní žalovaný nenavrhol žalobcovi rozdelenie veci. Žalobca žiadal žalovaného o odkúpenie jeho menšinového spoluvlastníckeho podielu, ktorý postup žalovaného by bol v súlade s citovaným §3 ods. 1 písm. a) Nariadenia vlády SR č.238/2010 Z.z.

3.6 Žalovaný v konaní navrhuje po zrušení spoluvlastníctva rozdeliť nehnuteľnosti. Na výzvu súdu, aby predložil konkrétny návrh rozdelenia pozemkov, ktorý by súd mohol prevziať do rozsudku, alebo aby predložil dôkaz, že nehnuteľnosti sú deliteľné, však zostal žalovaný pasívny a žiaden dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia nepredložil, ako to napokon okresný súd skonštatoval v odôvodnení rozsudku. Napriek tomu žalovaný vytyka súdu, že sa s touto otázkou pri svojom rozhodovaní nevyssporiadal správne. Javí sa, že žalovaný opomína, že sa tu jedná o reálnu deľbu nie jednej, ale niekoľkých desiatok spoločných nehnuteľností, z ktorých každá je samostatnou vecou. U niektorých je odčlenenie podielu žalovaného vylúčené zákonnou úpravou, zakazujúcou drobenie poľnohospodárskych pozemkov v extraviláne, v ďalších je problematické oddelenie časti podielu žalovaného tak, aby k nim mal prístup a neobmedzoval ním žalobcu pri využití jeho časti pozemkov. Samotné vymenovanie pozemkov, ktorých výmera by umožňovala odčlenenie podielu žalovaného nemožno akceptovať ako dôkaz o tom, že deľba je reálne možná. Okrem toho, že odčlenenie musí zohľadňovať vlastníctvo a užívanie susedných pozemkov, v prípade pozemkov odčlenením nemožno rozumieť len urobenie deliacej čiary. Rôzne časti aj jedného pozemku majú rôznu polohu (rovina, mierny svah alebo vo vzťahu k svetovým stranám), ktoré je potrebné zohľadniť pri zodpovedaní otázky, či je rozčlenenie nehnuteľnosti možné akceptovať ako spravodlivé zrušenie a vyporiadanie ideálneho spoluvlastníctva. Žalobca by nepovažoval za spravodlivý ekvivalent prikázanie vlastníctva k rozčleneným parcelám, ktoré zhoršia ich užívanie a hospodárenie na nich; v takomto prípade by bolo viac spravodlivé vyplatenie jeho spoluvlastníckeho podielu v záujme zachovania celistvosti parcely. Žalobca ako väčšinový spoluvlastník odmietol vyporiadanie reálnou deľbou a navrhol prikázanie veci do svojho výlučného vlastníctva. S týmto nesúhlasí žalovaný a žiada reálnu deľbu nehnuteľností, o ktorej tvrdí, že je možná. V tejto otázke však dôkazné bremeno neuniesol.

3.7 Rozdelenie nehnuteľností aj vzhľadom na nepomer spoluvlastníckych podielov nie je možné spravodlivo nariadiť autoritárnym spôsobom bez dohody dotknutých spoluvlastníkov, obzvlášť, keď jeho konkrétnu predstavu súdu nepredložila ani strana, ktorá to navrhovala. Žalobca v konaní uvádza, že pri snahe o ekologické hospodárenie pre využitie poľnohospodárskej pôdy pre neho nie je žiadúce, aby boli pozemky rozdelené menšími plochami, na ktorých by hospodárili iné subjekty a používali by neekologické postupy.

3.8 Žalovaný v konaní neuniesol dôkazné bremeno o tom, že by vedel spoločnú nehnuteľnosť využiť účelnejšie než žalobca, ktorý má v predmete činnosti poľnohospodársku činnosť, ako vyplýva z verejne prístupného výpisu z obchodného registra. Argumentácii žalovaného o tom, že vyčlenený spoluvlastnícky podiel by využil pre plnenie reštitučných nárokov, ktorá sa objavila v odvolaní, nebola bližšie rozvinutá, a nedošlo k tomu ani v priebehu konania pred súdom prvej inštancie. Od uplynutia zákonnej lehoty na možnosť uplatnenia reštitučných nárokov zo strany oprávnených osôb prešlo viac rokov. Žalovaný sa odvoláva na politické deklarácie zo strany ministerstva a štatutárov SPF, ktoré

narážajú na iné verejne komunikované ciele, a to zámer pozemky sceľovať a tak umožniť ich využitie, nie ich ďalej rozdrobovať.

3.9 Žalovaný vo vyjadrení tvrdí, že okresný súd nevyhodnotil, že spoluvlastnícke podiely sú v súčasnosti prenajaté spoločnostiam Agroban, s.r.o. a Agrosinter, s.r.o. Žalobcovi žiadne nájomné zmluvy, na ktoré žalovaný odkazuje, doručené neboli, aby sa k nim mohol vyjadriť. Nie je zrejmé, ako mal súd tieto dôkazy vyhodnotiť, keď neboli predložené. Žalovaný nemohol platne prenajať spoluvlastnícke podiely zo spoločných nehnuteľností bez súhlasu žalobcu, ako väčšinového spoluvlastníka. Ak žalovaný napriek tomu nájomné zmluvy uzatvoril, tieto považuje žalobca za neplatné. Na základe týchto nájomných zmlúv nájomcovia, o ktorých píše žalovaný, na pozemkoch nehosporárili, lebo na celej ploche hospodári žalobca a hospodáriť na 1/6-ine alebo 1/3-ine zo všetkých parciel nie je možné. Zmyslom a účelom nájomných zmlúv teda nemôže byť výkon poľnohospodárskej činnosti. Ak žalovaný neplatným uzatvorením nájomnej zmluvy umožnil čerpať prostriedky z pôdohospodárskej platobnej agentúry a tieto boli čerpané, boli potom čerpané na plochy, na ktorých nájomníci nehosporárili. Zástupca žalovaného bol zo strany žalobcu na pojednávaní upozornený na trestno-právnu zodpovednosť za takéto konanie. Pri hodnotení účelného využitia pozemku podľa §142 OZ nemôže mať prednosť prenajímanie pozemku na poľnohospodárske účely zo strany menšinového spoluvlastníka (1/6) pred jeho reálnym obhospodarovaním v rámci výkonu podnikateľskej činnosti väčšinovým spoluvlastníkom.

3.10 Žalobca považuje napadnutý rozsudok za správny aj v časti, v ktorej rozhodol o povinnosti nahradiť trovy konania. To, že žalobca odmietol uzatvoriť so žalovaným dohodu o reálnej deľbe vecí neznamená, že postoj súdu pri priznaní náhrady trov konania žalobcovi je nespravodlivý. Žalobca preukázal, že sa už dlhé roky snaží uzatvoriť so žalovaným dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Žalovaný na návrhy žalobcu reagoval s obrovskými časovými odstupmi, nenavrhol reálnu deľbu, ale žiadal vyplatenie protihodnoty za svoj podiel (vrátane vodnej plochy), a to niekoľkonásobne vyššiu, než bola všeobecná hodnota určená znalcom v tomto konaní.

3.11 Žalovaný aj obsahom svojho odvolania poukazuje, že žalobcovi vo veci spôsobuje len obštrukcie. Hoci vedel, že žalobca rozdelenie vecí, s ktorým prišiel žalovaný až v rámci súdneho konania odmieta, nenavrhol konkrétny návrh reálnej deľby, podopretý dôkazom o tejto možnosti a ak uvažoval o kombinácii reálnej deľby s výplatou podielu, takejto dohode vôbec nedal reálne kontúry.

3.12 Ak žalovaný neunesol dôkazné bremeno v ním navrhovanom spôsobe reálnej deľby, ktorý sa stal zásadnou spornou otázkou v tomto konaní, nemožno hovoriť o tom, že každá zo strán mala v spore úspech. Hoci mu súd uložil navrhnuť vykonanie takéhoto dôkazu, žalovaný sa vyjadril, že na vykonaní takéhoto dôkazu netrvá. Reálnu deľbu, na ktorej trvá žalovaný ako menšinový spoluvlastník, by naopak žalobca považoval za nespravodlivé rozhodnutie, priamo poškodzujúce jeho záujmy väčšinového spoluvlastníka, znehodnocujúce a sťažujúce účelné využitie vecí rozdrobením pozemkov na menšie celky pre viacerých užívateľov.

3.13 Medzi trovy konania patria všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky sporovej strany, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Z tohto pohľadu je aj rozhodnutie súdu o náhrade trov na odmene znalca v súlade so zákonom a nadväzuje na výrok o povinnosti náhrady trov úspešnej strane. Navrhol v odvolacom konaní napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

4. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný, podľa §34 C.s.p. vec preskúmal v rozsahu určenom §380 ods.1, 2 C.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle §385 ods.1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods.1, 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

6. Podľa §387 ods.1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd preskúmal všetky odvolacie námietky žalovaného, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie dospel ku správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil.

7.1 Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní vecí sa zaoberal len námietkami, uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý

predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§380 ods.2 C.s.p.).

7.2 Súd prvej inštancie vyhodnotil všetky dôkazy, ktoré vykonal na návrh strán sporu, závery súdu prvej inštancie zodpovedajú zistenému skutkovému stavu a jeho posúdenie je po právnej stránke správne.

8. V zmysle platnej právnej úpravy z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv, založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a o jeho vyporiadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Súd podielové spoluvlastníctvo ako celok najskôr zruší (zákon exemplifikatívne neuvádza dôvody, pre ktoré možno podielové spoluvlastníctvo zrušiť), a potom v tom istom konaní vykoná jeho vyporiadanie; pritom je povinný postupovať podľa zákonom ustanoveného poradia; nie je síce viazaný návrhmi, ani vzájomnými návrhmi strán sporu, ale ani on nemôže proti vôli spoluvlastníka prikázať mu za náhradu celú vec, alebo len jej reálnu časť, zodpovedajúcu výške jeho spoluvlastníckeho podielu. S konštitutívnou povahou rozhodnutia súdu o zrušení spoluvlastníctva a o jeho vyporiadani súvisí aj nevyhnutnosť vyriešiť všetky otázky, ktoré sú medzi účastníkmi sporné a ktoré v rámci novej úpravy právneho vzťahu vyžadujú riešenie.

8.1 Najprirodzenejším a najčastejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie vecí medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov. Predpokladom použitia tohto spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva však je, že ide o deliteľnú nehnuteľnú vec (z technického, aj právneho hľadiska) a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené, t.j. vtedy, keď jej rozdelením vzniknú samostatné veci, slúžiace ich vlastníkom aj naďalej spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu) a rozdelenie je možné zapísať vkladom práva do katastra nehnuteľností. Prvá možnosť vyporiadania podielového spoluvlastníctva reálnym rozdelením podľa spoluvlastníckych podielov nevyklučuje, aby sa v prípadoch hodných osobitného zreteľa vyporiadanie reálnym rozdelením uskutočnilo pri plošnom rozdelení inak, než v presnom pomere k spoluvlastníckym podielom (napr. pri nerovnej kvalite vydelených častí, pri nerovnakých prístupových možnostiach a pod.); tieto nerovnosti treba vyjadriť primeranou peňažnou náhradou, teda tzv. kombinovaným spôsobom vyporiadania.

8.2 Ak nie je rozdelenie vecí dobre možné, súd použije ďalší spôsob zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu; pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva súdom, a to nielen rozdelením vecí, ale aj prikázaním doterajšej spoločnej veci niektorému (niektorým) zo zostávajúcich podielových spoluvlastníkov za primeranú náhradu, Občiansky zákonník v §142 ods.1 druhá a tretia veta zakotvuje tri kritériá: veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie vecí a prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom (tzv. objektívne predpoklady). Predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je vždy celá vec (nie diel); tento spôsob vyporiadania prichádza do úvahy len vtedy, keď aspoň jeden zo spoluvlastníkov prejavuje o celú vec záujem; subjektívnym predpokladom tohto spôsobu vyporiadania spoluvlastníctva je teda súhlas spoluvlastníka, ktorému má byť vec prikázaná a jeho solventnosť (má dostatok financií na vyplatenie svojho podielu - pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdo/1346/2002, alebo Ústavný súd ČR III.ÚS 687/2004).

8.3 Nariadenie predaja vecí a rozdelenie výťažku medzi spoluvlastníkov podľa podielov je najmenej častá forma vyporiadania podielového spoluvlastníctva; prichádza do úvahy len tam, kde vec nemôže byť reálne rozdelená, ani prikázaná spoluvlastníkovi, lebo žiadny zo spoluvlastníkov nemá o ňu záujem.

8.4 Napriek zásade, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, je možné výnimočne spoluvlastníctvo nezrušiť a nevyporiadať; súd návrh zamietne len v prípade, keď nemožno zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo reálnym rozdelením vecí. Súčasne však pre taký postup súdu musí byť splnená ďalšia podmienka - existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré dôvody musí súd v každej veci veľmi starostlivo skúmať.

9. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností; žalobca po neúspešnej výzve na uzatvorenie dohody o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva sa tohto nároku domáhal súdnou cestou. Okresný súd po vykonaní dokazovania skonštatoval, že po zrušení spoluvlastníctva nemožno predmetnú nehnuteľnosť rozdeliť a prikázať do užívania žalobcovi a žalovanému; prikázal ich do vlastníctva žalobcu a žalovanému uložil povinnosť nahradiť adekvátne finančné prostriedky za jeho podiely v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo výške určenej znaleckým posudkom. Uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním vo všetkých bodoch napadol žalovaný.

9.1 Odvolateľ namieta predovšetkým nesprávne označenie žalovaného, ktorý nemôže tvoriť procesné spoločenstvo sám so sebou, t.j. Slovenská republika, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom a Slovenská republika, zastúpená Lesmi SR, š.p., namieta nespôsobilosť žalovaného zastupovať štát v spore v časti parciel CKN č. XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX - druh pozemku vodná plocha, namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku v zmysle §220 ods. 2 C.s.p., nedostatočné vysporiadanie sa s vykonanými dôkazmi vo vzťahu k účelnému využitiu veci a primeranosti náhrady v zmysle §142 OZ, predčasnosť vydania rozsudku pred právoplatnosťou uznesenia o zastavení konania, nezdôvodnenie lehoty na vyplatenie náhrady za nehnuteľnosti prikázané žalobcovi, ako aj nesprávne rozhodnutie okresného súdu o nároku na náhradu trov konania a uloženie povinnosti žalovanému nahradiť znalečné.

10. Odvolanie vo veci samej nie je dôvodné.

10.1 Nesplnenie podmienok konania s poukazom na vadu procesnej podmienky na strane žalovaného vo vzťahu k označeniu žalovaného a spôsobilosti žalovaného byť zástupcom žalovaného v časti parciel CKN XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX - druh pozemkov vodná plocha, neobstojí. Z obsahu spisu je zistiteľné, že uznesením č.k. 10C/4/2018-726 zo dňa 13.08.2020 súd zastavil konanie vzhľadom na späťvzatie žaloby voči Slovenskej republike - Lesy Slovenskej republiky, š.p., keďže došlo k uzatvoreniu dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva s týmto subjektom a predmetom konania zostali pozemky v správe Slovenského pozemkového fondu, čo vyplýva z uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 10C/4/2018-729 zo dňa 13.08.2020, ktorým okresný súd pripustil zmenu petitu žaloby v súlade s vôľou žalobcu (žalobca je dominus litis - pán sporu, a jeho vôľou bolo nepokračovať v spore ohľadom pozemkov v správe SR-Lesy SR, š.p.). Ďalej teda súd prvej inštancie konal so žalovaným, označeným ako Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond.

10.2 Tu je potrebné poukázať na to, že v danom konaní je správne označený ten, kto má konať za žalovaného - Slovenskú republiku. V zmysle §73 C.s.p. na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát. Týmto osobitným predpisom je zákon č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, ktorý v §34 ods. 14 upravuje, že pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise, podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise a pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné; obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy. Z uvedeného vyplýva, že oprávnenie zákonného zastúpenia sa týka všetkých súdnych konaní, vzťahujúcich sa k nehnuteľnostiam vo vlastníctve štátu, a teda aj konaní o ochranu vlastníckeho práva, aj o určovacie žaloby.

10.3 Aj oprávnenie Lesov SR š.p. konať za štát vyplýva z osobitného zákona, ktorým je zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch, ktorý v §50 ods. 6 ustanovuje, že správca vykonáva práva vlastníka k lesnému majetku vo vlastníctve štátu, najmä zabezpečuje jeho ochranu a zastupuje vlastníka v konaní pred súdom a orgánmi verejnej správy; obdobne správca postupuje vo veciach lesných pozemkov, ktorých vlastník nie je známy, alebo ktorých vlastník je známy ale jeho trvalý pobyt alebo sídlo nie je známe (ďalej len „nezistený vlastník“), a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a nezistených vlastníkov je sporné, vedie evidenciu lesného majetku vo vlastníctve štátu podľa osobitného predpisu.

10.4 Túto námietku žalovaného považoval krajský súd za nedôvodnú, a navyše aj neopodstatnenú vzhľadom na to, že okresný súd konal a napokon meritórne rozhodol len voči jednému žalovanému, a to Slovenskej republike -Slovenský pozemkový fond.

11. Nadväzujúc na vyššie uvedené, je nedôvodná aj ďalšia námietka žalovaného vo vzťahu k parcelám CKN XXX/XX, XXX/XX, XXX/XX - druh pozemku vodná plocha, kde žalovaný vyčíta okresnému súdu, že neskúmal, či predmetné parcely sú v správe žalovaného alebo iného štátneho orgánu. Podľa znaleckého posudku, zabezpečeného okresným súdom, ide o koryto miestneho potoka, nie o stavbu slúžiacu vodnému hospodárstvu či s tým súvisiacu; túto skutočnosť žalovaný počas konania pred okresným súdom nenamietol a ani zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, žeby takýto pozemok nemohol patriť pod správu žalovaného. Zákon č. 326/2005 Z.z. v §3 umožňuje v prípade zistenia nesúladu druhu pozemku podľa údajov katastra nehnuteľností a skutočného stavu rozhodnúť orgánu štátnej správy lesného hospodárstva o tom, či pozemok je alebo nie je lesným pozemkom, ktorý zároveň na základe zistenia druhu pozemku v teréne určí v rozhodnutí skutočný druh pozemku; orgán štátnej správy lesného hospodárstva rozhodne, že pozemok je lesným pozemkom, alebo ak je pozemok dlhodobo poľnohospodársky využívaný, orgán štátnej správy lesného hospodárstva sa pri rozhodovaní o zmene lesného pozemku na poľnohospodársku pôdu riadi záväzným stanoviskom orgánu štátnej správy ochrany poľnohospodárskej pôdy a ak je pozemok vodnou plochou, orgán štátnej správy lesného

hospodárstva na základe stanoviska orgánu štátnej vodnej správy rozhodne o zmene lesného pozemku na vodnú plochu. Rovnaký postup umožňuje aj zákon č. 330/1991 Zb. Žiadne takéto skutočnosti žalovaný v konaní pred okresným súdom nenamietal ani nepreukazoval, hoci spoluvlastníctvo spolu so žalobcom k predmetným nehnuteľnostiam svedčilo aj jemu.

12. Odvolacia námietka o nedostatočnom odôvodnení rozsudku okresného súdu je tiež nedôvodná. Ustanovenie §220 ods.2 C.s.p. vyžaduje, aby v odôvodnení rozsudku súd uviedol, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil, súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax, pričom súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

12.1 Najvyššie súdne autority už opakovane uviedli, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základného práva (pozri napr. II. ÚS 54/02, alebo aj I. ÚS 457/2016). Odvolateľ v podstate tvrdil, že okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Medzi čiastočné práva na spravodlivý proces možno zaradiť právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. O naplnenie odvolacieho dôvodu §365 ods.1 písm. b) C.s.p. pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé (komentár k Civilnému sporovému poriadku /Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1239/). Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky i Ústavného súdu Slovenskej republiky pritom možno vyvodiť, že za porušenie práva na spravodlivý proces nie je možné považovať nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov a ani nesprávne posúdenie veci. Keď ale písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, môže sa nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivý proces. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

13. Okresný súd v bode 4 rozsudku konštatoval spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného s odvolaním sa na listy vlastníctva a znalecké posudky, ktoré tvoria obsah spisu a sú obsiahnuté aj vo výroku a v dôvodoch rozsudku okresného súdu. Námietka žalovaného, že on mal k dispozícii len „listy vlastníctva č. XXX, XXX, XXX pre k.ú. Y., na ktorých bola vyznačená plomba“, nie je právne významná, pretože z obsahu spisu je zistiteľné, že okresný súd po čiastočnom späťvzatí žaloby a po pripustení zmeny žaloby ako s predmetom sporu konal len o nehnuteľnostiach, ktoré neboli predmetom správneho (vkladového) konania. V tomto kontexte nie je relevantné, či žalobca ku dňu 18.08.2020 mal k dispozícii právoplatné rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva žalobcu ohľadom týchto nehnuteľností, keďže tieto už predmetom súdneho sporu neboli.

14. Ani odvolacia námietka ohľadom účelného využitia veci a primeranosti náhrady nie je dôvodná. Okresný súd dostatočne zrozumiteľne vysvetlil, prečo považoval práve žalobcu, ktorého predmetom činnosti je poľnohospodárska výroba a je väčšinovým spoluvlastníkom, hospodáriacim na sporných nehnuteľnostiach, za práve toho spoluvlastníka, ktorému je potrebné prikázať nehnuteľnosti v celosti, navyše, ak s tým súhlasí a je dostatočne solventný na vyplatenie požadovanej náhrady ustupujúcemu spoluvlastníkovi - žalovanému. Ak odvolateľ vyčíta okresnému súdu, že nevenoval dostatočnú pozornosť vysvetleniu, prečo nepristúpil k rozdeleniu sporných nehnuteľností po zrušení podielového spoluvlastníctva, krajský súd považuje za potrebné poukázať na body 15, 16 a 17 dôvodov rozsudku okresného súdu, na ktoré v podrobnosti odkazuje.

14.1 Krajský súd pripomína, že hoci súd v konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nie je viazaný návrhom strany sporu, nemôže celkom nahrádzať aktivitu strany sporu. Z obsahu spisu vyplýva, že na výzvu okresného súdu žalovanému, aby predložil konkrétny návrh rozdelenia pozemkov, ktorý by

súd mohol prevziať do rozsudku, alebo aby predložil dôkaz, že nehnuteľnosti sú deliteľné, tento zostal pasívny, žiadne tvrdenia neprodukoval, žiaden dôkaz na preukázanie tvrdenia nepredložil, čo okresný súd skonštatoval v odôvodnení rozsudku. Naproti tomu žalobca tvrdil, že rozčlenenie parciel by zhoršilo ich užívanie a hospodárenie na nich, najmä pri snahe o ekologické hospodárenie; preto je daný záujem na zachovaní celistvosti parciel, čo zaručuje len prikázanie nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva pri uložení povinnosti vyplatiť spoluvlastnícky podiel žalovanému.

14.2 Žalovaný neunesol dôkazné bremeno o tom, že by vedel spoločnú nehnuteľnosť využiť účelnejšie ako žalobca, ktorého predmetom činnosti je poľnohospodárska činnosť, ako vyplýva z výpisu z obchodného registra. Argumentáciu o tom, že vyčlenený spoluvlastnícky podiel by žalovaný využil pre plnenie reštitučných nárokov, ktorú prvýkrát uviedol v odvolaní, bližšie nerozvinul.

15. Žalovaný poukázal na existenciu nájomných zmlúv s tretími subjektami - Agrobán, s.r.o. a Agrosinter, s.r.o. - na sporných pozemkoch, avšak krajský súd v zhode so žalobcom má za to, že bez jeho súhlasu ako spoluvlastníka, ktorý na nehnuteľnostiach aj hospodári, žalovaný nemohol platne prenajať spoluvlastnícke podiely zo spoločných nehnuteľností.

16. Nie je dôvodná ani námietka žalovaného, že okresný súd neuviedol, čo ho viedlo ku umožneniu splatiť náhradu pre žalovaného žalobcovi až v lehote 30 dní; výšku náhrady žalovaný nenamietol; krajský súd ohľadom predĺženia paričnej lehoty okresným súdom odkazuje na bod 19 odôvodnenia rozsudku.

17. Odvolateľ namietol aj výrok o náhrade trov konania s poukazom na úspech v spore; krajský súd súhlasí s jeho názorom, že rozhodnutie vo veci je rozhodnutím v záujme všetkých spoluvlastníkov. Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva upravuje Občiansky zákonník v §142, z ktorého vyplýva, že návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva môže podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov. Súd nie je viazaný návrhom na spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva pre charakter sporu, tzv. iudicium duplex - konanie sa mohlo začať aj na návrh žalovaného, ale aj z dôvodu, že výpočet spôsobov a poradia vyporiadania v zmysle §142 ods. 1 Občianskeho zákonníka je pre súd záväzný. V praxi to znamená, že súd bez ohľadu na návrhy účastníkov postupuje ex offo. Táto skutočnosť sa premieta aj do rozhodnutia o náhrade trov konania, keďže ide o rozhodnutie v záujme účastníkov na obidvoch stranách. I v tomto konaní však judikatúra a literatúra vychádzajú zo zásady úspechu vo veci s tým, že vzhľadom na okolnosti prípadu nie je vylúčené použitie §150 Os.p., teraz §257 C.s.p. (porovnaj Králik, M. Podílové spoluvlastníctví v Občianskom zákonníku. Praha: C.H.Beck, 2008, s. 257-258, ako aj judikatúra tam citovaná).

17.1 Ak okresný súd úspešnosť v spore odvíjal od žalobného návrhu, ktorému vyhovel bez zohľadnenia povahy sporu, takéto právne posúdenie je nesprávne. Preto krajský súd piaty výrok rozsudku okresného súdu v zmysle §388 C.s.p. zmenil tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového konania.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle §387 ods. 1,2 Cs.p. v prvom, druhom, treťom a piatom výroku potvrdil, považujúc za správny aj výrok o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť znalcovi doplatok na znalečnom v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bude rozhodnuté o výške doplatku na znalečnom. Krajský súd, s ohľadom na charakter predmetu sporu - konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva - iudicium duplex, vychádzajúc z článku 4 ods.2 Základných princípov Civilného sporového poriadku má za to, že je spravodlivé, aby časť trov na odmene pre znalca znášal aj žalovaný, keďže žalobca zaplatil zálohu na znalecké dokazovanie.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd v súlade s §396 ods.1,2, §251, §252, §255 ods.1 C.s.p. vzhľadom na obojstranný úspech strán sporu tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,

- c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.